



PÁTRÁNÍ PO RODINNÉ HISTORII RODINU SBLIŽUJE

V loňském roce žáci objevovali a zkoumali příběhy své rodiny. Z nalezených předmětů, fotografií a rozhovorů připravili pod vedením svých pedagogů výstavy a dílny pro projektové dny. Pod vedením Andreji Tláskalové se zapojili také žáci ZŠ Zbiroh

PŘIPRAVILA

Iva Kvašňáková

? V projektu Příběh mojí rodiny jste musela motivovat nejen žáky, ale i jejich rodiče, jak se vám to podařilo? Cím projekt rodiče zaujal?

S projektem Příběh mojí rodiny jsem rodiče seznámila na třídní schůzce. Měla jsem výhodu v tom, že už jsme se s rodiči znali z předešlých třídních schůzek, které jsem se vždy snažila vést v pozitivním duchu a vstřícné atmosféře. Seznámila

jsem je s cílem projektu a zdůraznila jsem dobrovolnost zapojení. Motivační funkci zajistila vlastně náplň projektu sama. Rodiče zaujalo a ocenili, že se budou žáci zajímat o své „kořeny“ cíleně.

? Můžete nás s projektem blíže seznámit?

Cílem projektu Příběh mojí rodiny bylo především podpořit vzájemný vztah mezi žáky, rodiči, prarodiči a školou. Tento

projekt otvírá prostřednictvím dokumentárních filmů téma rodinných vztahů, v navazujících aktivitách zapojuje rodiče i prarodiče žáků do života školy. Připravené audiovizuální lekce z každodenního života dětí z různých koutů světa nám ve škole poskytly náměty ke srovnávání, zamýšlení a navazujícím debatám. Projekt pomohl učitelům otevřít jejich školu rodičům a setkat se s nimi i u jiného tématu, než jsou známky.

? Jakým způsobem se do něj žáci zapojovali?

Žáci se doma ptali, jak žili jejich rodiče a prarodiče a při sestavování rodokmenu se snažili zjistit, jaké jsou jejich kořeny. Přinesli rodinné fotografie a s jejich pomocí nám vyprávěli příběh svojí rodiny tak, jak jej slyšeli od svých rodičů, prarodičů. Celým projektem nás provázely filmy o rodinách z různých částí světa. Závěrečný projektový den se uskutečnil v sobotu odpoledne při Víkendů otevřených zahrad. Společně s žáky a rodiči jsme připravili i pro další návštěvníky zahrady stanoviště s hrami našich předků, výstavu starých předmětů, hraček i učebnic. Byla jsem ráda, že se fotografiemi z dětství do projektového dne zapojily i ostatní kolegyně.

PŘEKVAPILO MĚ, ŽE NEJVÍC SI SVÉ RODINY VÁŽÍ ŽÁCI, KTERÍ NEMAJÍ PŘEHNANĚ MAJETNÉ RODIČE

? V čem podle vás spočívá úspěch „Příběhu“?

Úspěch projektu byl předurčen tématem a dotvořen obsahem. Pátrání po rodinné historii rodinu sblíží. Každá rodina je jedinečná, v něčem výjimečná. Každý zjistil něco zajímavého, s čím se mohl ostatním pochlubit a přiblížit. Mě i rodiče pobavilo a děti překvapilo, když jsme na fotografiích rodičů z dětství objevili stejné hračky. Příběh mojí rodiny mi jednoznačně pomáhal vytvářet nejen ve třídě, ale i ve škole bezpečnější prostředí pro žáky. Odměnou je pro mě osobně nejen stále častější mávání usměvavých dětí, rodičů

i prarodičů na ulici, ale i jejich žádosti o přátelství na Facebooku.

? Sdílette obecný názor, že úloha rodiny v naší společnosti upadá?

Jelikož vyučuji na základní škole, tak se každý den utvrzuji ve smysluplnosti rodiny, její důležitosti a nezastupitelnosti při výchově dítěte – plnohodnotného člena společnosti. Myslím, že vždy byly, jsou a budou rodiny, které přirozeně plní své funkce až nadstandardně a rodiny, které z mnoha různých důvodů své základní funkce neplní – tyto rodiny je třeba podpořit.

? Co vás při práci na projektu překvapilo?

V projektu mě mile překvapil fakt, že nejvíc si své rodiny váží žáci, kteří nemají přehnaně majetné rodiče. Jejich vnímání rodinného zázemí a ocenění všech členů rodiny bylo dojemné. Emocionální a sociální funkce rodiny je bezpochyby podstatná. To jsem v diskuzích při promítání filmů o dětech a rodinách zvláště z Afghánistánu cítila nejen já, ale především to reflektovali žáci. Celkově jsem u všech dětí zaznamenala zvýšenou citlivost k lidským právům, k toleranci, respektu k odlišnostem a formování postojů.

? Kde berete sílu a čas se věnovat žákům nad rámec denní výuky?

Sílu beru právě z neformálních chvil strávených s žáky mimo klasickou výuku. S těmito aktivitami jsem začala, když jsem měla dcery na základní škole a snažila jsem se, aby smysluplně využily čas. Dcery mi už odrostly a já jsem ráda, že moje aktivity ocení noví žáci i jejich rodiče. A protože práce je také mým koníčkem, nemám problém s časem.

? Co byste si přála, aby se změnilo v komunikaci mezi rodinou a školou?

Přála bych si, abychom „táhli za jeden provaz“ ve prospěch dítěte. Myslím si, že tak jako potřebují žáci cítit jednotu v rodině, stejně tak ji právě potřebují cítit i ve vztahu rodina – škola. Často nastává nedorozumění mezi rodinou a školou z omezeného množství informací. Rodiči neví, jaká byla situace ve škole a učitel neví, jaká byla situace v rodině. Mám zkušenost, že pokud si s rodiči vše včas vyjasníme – nejlépe i za účasti žáka, má z toho největší užitek právě žák.

? V čem vidíte smysl vaší práce?

Smysl mojí práce vidím v nenásilném všestranném rozvíjení potenciálu každého žáka. Byla bych moc ráda, kdyby se z nich v dospělosti stali empatictí, spokojení, zodpovědní lidé. **mv**

Poznámka redakce:

Celé znění rozhovoru najdete na www.modernivyucovani.cz



CV Mgr. Ing. Andrea **Tláskalová**

(*1971) Vystudovala VŠZ v Praze obor zootechnický a pedagogické minimum – učitelství odborných předmětů na SŠ. Po narození tří dcer zjistila, že ji baví učit děti a vystudovala učitelství 1. stupně na UK v Praze, výchovné poradenství a speciální pedagogiku – psychopedii. Jejím posledním studiem byl koordinátor EVO. Na ZŠ Zbiroh, kde působí od roku 2001 je učitelkou 1. stupně, výchovnou poradkyní, speciálním pedagogem a koordinátorkou EVVO. Na škole vede 3 chovatelské kroužky, klub malých deburjářů a kurz pro předškoláky. V rámci EVO spolupracuje se Sdružením TEREZA, kde působí jako konzultantka programu Ekoškola, připomínkuje i aktivity programů Les ve škole a Badatelé. Je členkou poradního grémia programu Škola pro udržitelný život. Společně se svými žáky buduje přírodní výukovou zahradu. S programem Jeden svět na školách spolupracuje již čtvrtým rokem.

ZÁKLADNÍ INFORMACE O PROJEKTU

Projektem Příběh mojí rodiny chceme podpořit vzájemný vztah mezi dětmi, rodiči (prarodiči) a školou. Děti často nevědí, co jejich rodiče a prarodiče zažili, jaké bylo jejich dětství, jak vypadal jejich všední den; nenapadne je se zeptat. Během projektu naučíme děti, jak se ptát, jak sestavit a vyprávět rodinný příběh. Na konci projektu pomůžeme rodiče vtáhnout do života školy při společném setkání, na kterém děti představí výsledky svojí práce.

Během projektu sestavíme audiovizuální výukovou sadu, která bude obsahovat výukové materiály pro všech šest průřezových témat, a která bude využitelná nejen pro hodiny občanské výchovy na druhém stupni základních škol či nižších ročníků víceletých gymnázií. Aktivita pro žáky budou sestaveny tak, aby žáci zapojili i své rodiče – na běžnou výuku v hodinách žáci naváží doma s rodiči.

Na konci projektu proběhnou na školách **projektové dny**, na ně jsou zváni i rodiče a prarodiče. Každá třída si připraví svůj výjimečný program na základě výsledků jejich práce s učitelem i s rodiči.

Pokračování projektu ve školách poběží od února do října 2015.



JAK SE BUDE LIŠIT PROJEKT PŘÍBĚHY MOJÍ RODINY 1 OD PŘÍBĚHŮ MOJÍ RODINY 2?

Ve volném pokračování se zaměříme více na občanská témata, na která budou děti přicházet skrze osudy její rodiny. Rozdílný je i výběr audiovizuálních lekcí.

Zdůraznění významu zapojení rodiny do procesu vzdělávání

Prostřednictvím školních projekcí během Mezinárodního festivalu dokumentárních filmů Jeden svět neformálně otevřeme téma rodiny v kolektivu třídy. Připraveným spotem o zapojení rodičů do školní výuky oslovíme až 30 tisíc dětí a jejich pedagogů z celé České republiky. Během projektu uspořádáme průzkum mezi žáky, učiteli a rodiči zaměřený na porovnání jejich vztahu a postoji ke škole a vzdělávání. Výsledky průzkumu využijeme k další medializaci projektu a upozornění na tuto tematiku.

Projekt je realizován programem Jeden svět na školách společnosti Člověk v tísni a je hrazen z prostředků nadace České bankovní asociace.